

FARMAKOGNOSIE

LABORATORNÍ CVIČENÍ - zimní semestr 2018/2019

1. Pojem droga, názvosloví drog

Farmakognostická kontrola - zkoušky totožnosti, čistoty, stanovení obsahu

Rozdělení drog podle farmakologických účinků

Příprava preparátů dočasných, trvalých

Mikroskopie

Lékopisné škroby

Faex medicinalis, Lycopodium

Trichomové útvary: *Lana gossypii depurata, Cellulosum ligni*

Makroskopie

Přírodní vlákna

2. Mikroskopie

Drogy s organizovanou strukturou: *Lichen islandicus, Secale cornutum*

Oddenky kaprad'orostů: *Filicis maris rhizoma*

Kořeny jednoděložných rostlin: *Sarsaparillae radix, Veratri albi radix*

Makroskopie: *Agar, Gelatina, Camphora D, Carbo activatus, Chrysarobinum, Cera flava, Adeps lanae, Cetaceum, Cera carnauba, Guttapercha, Gummi elasticum, Mel, Propolis*

3. Mikroskopie

Oddenky jednoděložných rostlin: *Calami aromatici rhizoma*

Kořeny dvouděložných rostlin I: *Althaeae radix, Liquiritiae radix, Ononidis radix*

Makroskopie: *Balsamum peruvianum, Balsamum toltanum, Balsamum canadense, Balsamum copaivae, Pix lithanthracis, Pix fagi, Acaciae gummi, Tragacantha, Gummiresina myrrha, Olibanum indicum, Curcumae xanthorrhizae rhizoma, Zingiberis rhizoma, Graminis rhizoma*

4. Mikroskopie

Kořeny dvouděložných rostlin II: *Ipecacuanhae radix, Ipecacuanhae pulvis normatus, Ratanhiae radix*

Oddenky dvouděložných rostlin: *Bistortae rhizoma, Tormentillae rhizoma*

Makroskopie: *Aconiti tuber, Colchici tuber, Cimicifugae rhizoma, Angelicae archangelicae radix, Bardanae radix, Echinaceae radix, Harpagophyti radix, Inulae radix, Primulae radix, Rhei radix, Saponariae rubrae radix, Valerianae radix, Withaniae somniferae radix*

5. Mikroskopie

Kořeny dvouděložných rostlin III: *Belladonnae radix, Gentianae radix, Levistici radix, Petroselinii radix, Taraxaci radix cum herba*

Makroskopie: *Eleutherococci radix, Ginseng radix, Rhaponticae radix, Rusci radix, Betulae folium, Digitalis lanatae folium, Digitalis purpureae folium, Farfarae folium, Fragariae folium, Hamamelidis folium, Rubi fruticosi folium, Rubi idaei folium, Malvae folium*

6. Kontrolní test I

Mikroskopie

Kůry: *Cinchonae cortex, Frangulae cortex, Quercus cortex*

Ekvifaciální list: *Sennae folium*

Makroskopie: *Juniperi lignum, Cinnamomi cortex, Condurango cortex, Rhamni purshianae cortex, Salicis cortex, Bucco folium, Crataegi folium cum flore, Juglandis folium, Lauri folium, Myrtilli folium, Plantaginis folium, Ribes nigri folium*

7. Mikroskopie

Bifaciální list: *Althaeae folium, Boldo folium, Theae folium, Trifolii fibrini folium, Uvae ursi folium*

Makroskopie: *Ginkgo folium, Hederae folium, Oleae folium, Mate folium, Vitis idaeae folium, Adonidis herba, Agrimoniae herba, Alchemillae herba, Centaurii herba, Herniariae herba, Hyperici herba, Hyssopi herba, Origani herba*

8. Mikroskopie

Listy: *Belladonnae folium* plošně, *Hyoscyami folium* plošně, *Stramonii folium* plošně

Natě: *Melissae herba, Menthae piperitae herba, Thymi herba*

Makroskopie: *Centellae asiaticae herba, Marrubii herba, Millefolii herba, Polygoni avicularis herba, Salviae herba, Serpylli herba, Solidaginis virgaureae herba, Tanacetii parthenii herba, Urticae herba, Visci albi herba*

9. Mikroskopie:

Natě: *Absinthii herba, Convallariae herba, Equiseti herba*

Květy: *Matricariae flos* plošně, *Verbasci flos* plošně

Makroskopie: *Arnicae flos, Caryophylli flos, Farfarae flos, Lamii albi flos, Lavandulae flos, Malvae sylvestris flos, Primulae flos, Sambuci nigrae flos, Tiliae flos, Echinaceae flos, Hibisci sabdariffae flos, Lupuli flos*

10. Mikroskopie

Plody: *Anisi fructus, Coriandri fructus, Conii fructus, Foeniculi fructus*

Makroskopie: *Avenae fructus, Capsici fructus, Carvi fructus, Crataegi fructus, Cynosbati fructus, Juniperi fructus, Myrtilli fructus recens, Myrtilli fructus siccus, Papaveris fructus, Phaseoli fructus sine semine, Sennae fructus*

11. Kontrolní test II

Mikroskopie

Oplodí: *Aurantii amari pericarpium*

Semena: *Strychni semen, Strophanthi semen*

Makroskopie: *Agni casti fructus, Serenoae fructus, Tribuli terrestris fructus, Colae semen, Colchici semen, Lini semen, Psyllii semen, Ricini semen, Sinapis nigrae semen, Sinapis albae semen*

12. Docvičování, opravné testy

13. Udělování zápočtů

Podmínky k udělení zápočtu: 100 % účast na praktických cvičeních
60 % úspěšnost kontrolních testů
referát
vedení protokolových záznamů

Studijní literatura:

Suchý V.: Farmakognosie, část všeobecná, UK Bratislava 1994.

Suchý V.: Farmakognosie, část speciální I, UK Bratislava 1994.

Nagy M., Grančai D., Mučaji P.: Farmakognózia: biogeneze prirodných látok. Osveta Martin, 2011

Nagy M., Grančai D., Mučaji P.: Farmakognózia: Biologicky aktivne rastlinné metabolity a ich zdroje, 2015

Kubínová R., Jankovská D.: Obrazový atlas farmaceuticky významných drog. Brno, 2014

ČL 2017